

PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

(įstaigos pavadinimas)

2020 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2021 m. sausio 29 d.

(data)

I. ĮSTAIGOS VEIKLOS ATASKAITOS SANTRAUKA

Panevėžio miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras įregistruotas 2008 m. birželio 3 d. Biuras yra viešasis juridinis asmuo, turintis ūkinį, finansinį, organizacinį ir teisinį savarankiškumą. Įstaigos adresas: Respublikos g. 68, 35158 Panevėžys, kontaktinis telefonas (8 45) 46 14 06, el. paštas: info@panevezysvsb.lt.

Pagrindinis Panevėžio miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro veiklos tikslas – rūpintis savivaldybės gyventojų sveikata, vykdyti savivaldybės teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais reglamentuojamą savivaldybių visuomenės sveikatos priežiūrą, siekiant mažinti gyventojų sergamumą ir mirtingumą, gerinti gyvenimo kokybę, teikiant kokybiškas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas.

Pagrindinė Panevėžio miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro veiklos sritis – Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais reglamentuojamų savivaldybės visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų organizavimas ir teikimas fiziniams ir juridiniams asmenims savivaldybės teritorijoje.

Panevėžio miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro (toliau – Biuro) veikla apima tris pagrindines veiklos sritis: visuomenės sveikatos stebėseną, vaikų ir jaunimo sveikatos stiprinimą ir visuomenės sveikatos stiprinimą.

Vykdam 2020 m. visuomenės sveikatos stebėseną buvo renkami ir analizuojami visuomenės sveikatą atspindintys rodikliai (iš viso 51), atskleidžiantys, kaip įgyvendinami Lietuvos sveikatos programoje išskirti tikslai ir uždaviniai, teikiamos rekomendacijos savivaldybei dėl blogiausių visuomenės sveikatos rodiklių gerinimo, vykdoma stebėsenos duomenų sklaida, atliktas respublikiniu mastu vaikų gyvenimo tyrimas. Parengta 12 ataskaitų. Veikla šioje srityje įvykdyta ir apibendrinta pateikiant Panevėžio miesto savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2019 metų ataskaitą Panevėžio miesto savivaldybei.

2020 m. visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas Panevėžio miesto 55 ugdymo įstaigose (29 ikimokyklinio ir 26 bendrojo ugdymo įstaigos) teikė 23 Biuro visuomenės sveikatos specialistai, vykdamtys sveikatos priežiūrą mokykloje. Pagal visuomenės sveikatos priežiūros planą Biuro specialistai ugdymo įstaigose vykdė mokinių sveikatos būklės stebėseną, ugdė mokinių sveikos gyvenimo įgūdžius, vykdė visuomenės sveikatos rizikos veiksnių stebėseną ir prevenciją. Ugdymo įstaigose buvo teikiama pirmoji pagalba, vykdoma užkrečiamųjų profilaktika, vykdoma lėtinių neinfekcinių ligų profilaktika, traumų ir nelaimingų atsitikimų, skendimų prevencija, edukacinė profilaktika ir burnos higienos, sveikos mitybos ir nutukimo profilaktika, AIDS ir lytiškai plintančių ligų profilaktika, prevencija psichikos sveikatos, aplinkos sveikatos, fizinio aktyvumo bei sveikatos saugos ir stiprinimo srityse. Analizuojami mokinių sveikatos rodikliai, vykdoma vaikų maitinimo organizavimo atitikties priežiūra, savarankiškai ir kartu su mokyklos bendruomene rengiami bei įgyvendinami sveikatinimo veiklos projektai bei programos. 2020 m. visuomenės sveikatos priežiūros planas įvykdytas.

Panevėžio miesto savivaldybės gyventojų visuomenės sveikatos stiprinimą įgyvendino 12 visuomenės sveikatos stiprinimo specialistų. Jų veikla apėmė 14 visuomenės sveikatos stiprinimo sričių. Didelis dėmesys buvo skiriamas sveikos gyvensenos skatinimui, lėtinių neinfekcinių ligų, traumų ir sužalojimų prevencijai. Buvo sprendžiamos miesto visuomenei aktualios užkrečiamųjų ligų, mažo judumo, nesveikos mitybos, nutukimo, psichikos sveikatos problemos. Buvo įgyvendinamos LR Sveikatos apsaugos ministerijos strateginės veiklos plano priemonės.

2018 m. Biuras pradėjo įgyvendinti ir toliau tęsia ES ir Panevėžio miesto savivaldybės finansuojamą projektą „Sveikos gyvensenos skatinimas Panevėžio mieste 08.4.2-ESFA-R-630-51-0004“, kuris prisideda prie miesto gyventojų sveiko gyvenimo būdo skatinimo, jų sveikatos žinių ir įgūdžių lavinimo, įtraukdamas į savo veiklas vaikus iki 18 metų ir nuo 55 m. ir vyresnius asmenis.

Didžiausias dėmesys 2020 metais buvo skirtas kovojant su Covid-19 ligos pandemija.

Dėl COVID-19 pandemijos Biurui teko daug naujų veiklų:

- Mobiliam punkte keturiolika darbuotojų kovo-gruodžio mėn. dirbo 3878 val.
- Saločių pasienio kontrolės punkte kovo - gegužės mėn. dvylika specialistų dirbo 1089 val.
- Biuro specialistai koordinavo ir vedė „Asmens apsaugos priemonės ir tepinėlio paėmimas“ mokymus miesto medikams: Panevėžio slaugos ligoninės darbuotojams; Socialinių paslaugų įstaigos darbuotojams, Panevėžio miesto poliklinikoje dirbantiems gydytojams, odontologams bei jų padėjėjams ir kitiems medicinos specialistams, privačių gydymo įstaigų darbuotojams ir kt.
- Rugsėjo - spalio mėn. Biuras bendradarbiavo su VšĮ Panevėžio miesto poliklinika organizuojant ir atliekant greituosius testus 50-yje Panevėžio miesto įstaigų.
- Nuo spalio 30 iki gruodžio 31 d. teikta pagalba Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrai prie Sveikatos apsaugos ministerijos atliekant epidemiologinius tyrimus - apklausti 2707 asmenys, kuriems nustatyta Covid-19 liga ir užpildytos atitinkamos formos.
- Biuro specialistai 191 darbo dieną balandžio - gruodžio mėn. dirbo Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos patalpose arba nuotoliniu būdu: rengė sprendimus izoliuotiems asmenims, pažymas į gydymo įstaigas, suvedinėjo anketas, rinko duomenis iš keliavusių asmenų, pateikdavo duomenis į JUVARE sistemą; rinko duomenis iš sąlytį su Covid-19 sergančiais turėjusių asmenų, rašė pažymas asmenims dėl nedarbingumo pažymėjimo gavimo, suvedinėjo duomenis į JUVARE ir DVS Avilys sistemas.
- Per spalio-gruodžio mėn. Biuro specialistai atliko 94 Covid-19 ligos atvejo tyrimus ugdymo įstaigose.

2020 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. V-20 Biure patvirtintas pareigybių skaičius – 39 etatai, užimtas pareigybių skaičius 38,55 etato.

II. ĮSTAIGOS VEIKLAI ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA

2020 m. įstaigos planus visiškai pakeitė Covid-19 pandemija. Karantino laikotarpiai sustabdė daug jau pradėtų vykdyti priemonių, teko perorganizuoti Biuro veiklą, keisti numatytas specialistų veiklas į darbą Saločių-Grentstalės pasienio kontrolės punkte, mobiliajame punkte, Nacionaliniame visuomenės sveikatos centre prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – NVSC) ir kt.

2020 m. antrą pusmetį atsirado visiškai nauja veikla psichikos sveikatos stiprinimo srityje. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2020 m. liepos 31 d. įsakymu Nr. V-1733 „Dėl Psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugų teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintu Psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugų teikimo tvarkos aprašu pradėtas vykdyti psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugų teikimas susijęs ir su Covid-19 pandemijos pasekmių mažinimu.

Tačiau pavyko kai kurias planuotas veiklas viršyti.

Visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymas ir veiklos vertinimo kriterijaus reikšmių viršijimo priežastys:

1. Ankstyvosios intervencijos, skirtos nereguliariai vartojantiems psichoaktyviausias medžiagas ar eksperimentuojantiems jomis jaunuoliams, vykdymas. Viršytos veiklos vertinimo kriterijaus reikšmės (planuota 70 proc./įvykdyta 85 proc.), nes dalyvius sudomino žinių dėstymas, informacijos pateikimo interaktyvi forma, aktualumas bei tarpusavio bendravimo kokybė.

2. Psichikos sveikatos kompetencijų didinimas įmonių darbuotojams. Darbuotojų, dalyvavusių mokymuose, žinių psichikos sveikatos srityje gerėjimas Viršytos veiklos vertinimo kriterijaus reikšmės (planuota 15 proc./įvykdyta 36,8 proc.), nes psichikos stiprinimo mokymai vyko pirmą kartą. Tai galėjo lemti viršytą planuojamą gerėjimo procentą.

3. Mokyklų bendruomenės gebėjimų psichikos sveikatos srityje stiprinimas – mokymų/supervizijų organizavimas mokyklos bendruomenių komandoms. Dalyvių mokymo turinio aktualumo ir naudingumo vertinimas. Viršytos veiklos vertinimo kriterijaus reikšmės (planuota 20 proc./įvykdyta 92,9 proc.), nes suplanuotam 20 proc. naudingumo vertinimui buvo taikyta 2019 m. techniniame priede nurodyta formulė, kuri 2020 m. pasikeitė. Tas lėmė išaugusi naudingumo koeficiento proc.

4. Gyventojų sveikos mitybos įgūdžių formavimas, daržovių vartojimo skatinimas. Bendras sveikos mitybos grupiniuose užsiėmimuose dalyvavusių asmenų skaičius. Viršytos veiklos vertinimo kriterijaus reikšmės (planuota 852 dalyvių/įvykdyta 1299 dalyvių), nes buvo didelis gyventojų susidomėjimas aktualiomis temomis.

5. Gyventojų fizinio aktyvumo skatinimas. Gyventojų fizinio aktyvumo žinių gerėjimas. Viršytos veiklos vertinimo kriterijaus reikšmės (planuota 25 proc./įvykdyta 37 proc.), nes sudarytų grupių pradinės žinios buvo nedidelės, todėl po užsiėmimų, žinių gerėjimas gerokai viršijo planotą vertę.

6. Širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupių asmenų sveikatos stiprinimas ir šių ligų prevencija. Asmenų, baigusių sveikatos stiprinimo programą, skaičius. Viršytos veiklos vertinimo kriterijaus reikšmės (planuota 67 dalyvių/įvykdyta 177 dalyvių), nes 2020 m. veiklos eigoje keitėsi LR SAM strateginės veiklos plano priemonės veiklos krypties 13. Širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupių asmenų sveikatos stiprinimas ir šių ligų prevencija įgyvendinimo tvarkos aprašas (2020 m. balandžio 8 d. Nr. V-776 įsakymu „Dėl Sveikatos stiprinimo programos, skirtos širdies ir kraujagyslių ligų bei cukrinio diabeto profilaktikai, organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“).

7. Supratimo apie mikroorganizmų atsparumą antimikrobinėms medžiagoms didinimas. Asmenų, dalyvavusių grupiniuose užsiėmimuose, skirtuose didinti jų supratimą apie mikroorganizmų atsparumo antimikrobinėmis medžiagomis problemą, skaičius. Viršytos veiklos vertinimo kriterijaus reikšmės (planuota 1240 dalyvių/įvykdyta 1712 dalyvių), nes 2020 metais labai aktuali tema (COVID-19), todėl šis prioritetas viršija numatytus skaičius.

8. Visuomenės sveikatos specialistų, dirbančių mokykloje, kvalifikacijos kėlimas. Viršytos veiklos vertinimo kriterijaus reikšmės (planuota 11 dalyvių/įvykdyta 21 dalyvių), nes karantino metu kontaktinis darbas buvo ribojamas, specialistai daugiau kėlė kvalifikaciją nuotoliniu būdu. Pradėjo dirbti vienas papildomas specialistas.

9. Savivaldybės visuomenės sveikatos biuro darbuotojų kvalifikacijos kėlimas. Viršytos veiklos vertinimo kriterijaus reikšmės (planuota 21 dalyvių/įvykdyta 28 dalyvių), nes karantino metu kontaktinis darbas buvo ribojamas, specialistai daugiau kėlė kvalifikaciją nuotoliniu būdu. Pradėjo dirbti 2 papildomi specialistai.

10. Savivaldybės visuomenės sveikatos biuro mokinių visuomenės sveikatos priežiūros veiklos viešinimas. Informavimo veiksmų skaičius. Viršytos veiklos vertinimo kriterijaus reikšmės (planuota 2000 vnt./įvykdyta 2247 vnt.), nes karantino metu buvo vykdomi intensyviai informacijos viešinimo veiksmai (nuotoliniu būdu ir praktiniai mokymai).

11. Savivaldybės visuomenės sveikatos biuro visuomenės sveikatos stiprinimo veiklos viešinimas. Informavimo veiksmų skaičius. Viršytos veiklos vertinimo kriterijaus reikšmės (planuota 1000 vnt./įvykdyta 1645 vnt.), nes karantino metu buvo vykdomi intensyviai informacijos viešinimo veiksmai (nuotoliniu būdu ir praktiniai mokymai).

Visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymas ir nepasiektų veiklos vertinimo kriterijaus reikšmių priežastys:

1. Priklausomybių konsultantų paslaugų teikimo savivaldybėse organizavimas. Asmenų, gavusių priklausomybių konsultavimo paslaugas, skaičius. Veiklos vertinimo kriterijaus reikšmės nepasiektos (planuota 250 dalyvių/įvykdyta 131 dalyvių), nes konsultavimo procesas yra ilgalaikio pobūdžio, neapsiriboja vienkartiniais motyvaciniais pokalbiais. Dažnu atveju reikalinga ilgalaikė palaikomoji pagalba. Individualus klientas paslaugas gavo nuo 1 iki 17 kartų. Dėl Covid-19 pandemijos apriboti socialiniai kontaktai bei teikiamos paslaugos naujos.

2. Psichikos sveikatos kompetencijų didinimas įmonių darbuotojams. Įmonių kuriose įvykdyti psichikos sveikatos stiprinimui skirti mokymai, skaičius. Veiklos vertinimo kriterijaus reikšmės nepasiektos (planuota 6 vnt./įvykdyta 1 vnt.), nes 2020 m. mokymai pradėti 5-ioje įmonėse, 4-iose iš jų mokymai bus baigti 2021m. sausio-kovo mėn. Šešta įmonė atsisakė mokymo dėl nuotolinio mokymosi principo, kuris siūlomas dėl Covid-19 pandemijos.

3. Mokyklų bendruomenės gebėjimų psichikos sveikatos srityje stiprinimas mokymų/supervizijų organizavimas mokyklos bendruomenių komandoms.

4. Mokymuose dalyvavusių mokyklų darbuotojų skaičius (vnt.). Veiklos vertinimo kriterijaus reikšmės nepasiektos (planuota 70 vnt./įvykdyta 35 vnt.), nes mokymai prasidėjo 7, o baigėsi 4 įstaigose, 3 mokymai bus baigti 2021 m. sausio – kovo mėn. Dėl Covid-19 ligos, 12 dalyvių nebaigė mokymų.

5. Sveikos mitybos organizavimo tobulinimas ir maisto švaistymo mažinimas. Mokyklos, įgyvendinusios rekomendacijas (priemonės) dėl švediško stalo principo diegimo, mažinant maisto švaistymą. Veiklos vertinimo kriterijaus reikšmės nepasiektos (planuota 6 vnt./įvykdyta 0 vnt.). Kriterijus nepasiektas dėl karantino metu ir jam pasibaigus neveikusių mokyklų. Operacijos vadovo sprendimu nebuvo galima vykdyti švediško stalo principu maitinimo mokymo įstaigose dėl Covid-19 pandemijos.

6. Gyventojų sveikos mitybos įgūdžių formavimas, daržovių vartojimo skatinimas. Sveikos mitybos grupinių užsiėmimų skaičius. Veiklos vertinimo kriterijaus reikšmės nepasiektos (planuota 71 vnt./įvykdyta 58 vnt.), nes dėl ekstremalios situacijos visoje Lietuvoje ir paskelbto karantino laikotarpio nuo 2020 m. kovo 16 d. iki birželio 16 d. ir nuo lapkričio 7 d. iki gruodžio 31 d.

III. ĮSTAIGOS VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI

Biuro 2020 metų veiklos plano pagrindinis tikslas – skatinti Panevėžio miesto gyventojų sveiką gyvenseną, saugoti ir stiprinti jų sveikatą, vykdyti ligų prevenciją.

1. Tikslas – vykdyti valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas. Šis tikslas buvo pasiektas įgyvendinant tris uždavinius.

1.1. uždavinys – vykdyti visuomenės sveikatos priežiūrą Panevėžio savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdomų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas.

Šį uždavinį įgyvendino 23 Biuro visuomenės sveikatos specialistės, vykdančios sveikatos priežiūrą 55 Panevėžio miesto ugdymo įstaigose. Jų veikla apėmė 14 visuomenės sveikatos priežiūros sričių.

Didžiausias darbas mokyklose nuveiktas visuomenės sveikatos priežiūros srityse, kurios yra aktualiausios mokyklų bendruomenėms. Tai priemonės, skirtos užkrečiamų ligų profilaktikai, asmens higienai (293 renginių/6307 dalyvių), traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencijai (280 renginių/5732 dalyvių), sveikai mitybai ir nutukimo prevencijai (290/7448 renginių/dalyvių), vaikų fizinio aktyvumo skatinimui (74 renginių/2608 dalyvių), psichikos sveikatai (įskaitant smurto, streso kontrolę ir kt.) (61 renginių/1610 dalyvių), bandymų žudyti prevencijai (38 renginių/994 dalyvių).

Didelis dėmesys skirtas rūkymo, alkoholio ir narkotikų vartojimo prevencijai (78 renginių/2434 dalyvių), supratimo apie aplinkos sveikatą didinimui (79 renginių/1839 dalyvių), edukacinei profilaktikai ir burnos higienai gerinti (117 renginių/1824 dalyvių) bei renginiams, skirtiems cukrinio diabeto ir kitiems mokinių visuomenės sveikatos priežiūros klausimams (69 renginių/1692 dalyvių).

Iš kitų mokinių sveikatos priežiūros sričių paminėtini renginiai, skirti lytiškumo ugdymui, AIDS ir lytiškai plintančių ligų prevencijai (114 renginių/1714 dalyvių), supratimo apie mikroorganizmų atsparumą antimikrobinėms medžiagoms didinimui (282 renginių/6122 dalyvių).

Per 2020 m. visuomenės sveikatos specialistai, vykdydami sveikatos priežiūrą mokyklose, konsultavo asmenis įvairiais mokinių sveikatos priežiūros klausimais. Konsultacijos buvo skirtos mokiniams, mokytojams ir mokinių tėvams. Per metus specialistai paviešino unikalios informacijos vienetų mokyklų internetinėse svetainėse, elektroniniame dienynė ar įvairiose mokyklų erdvėse. Bendras Biuro mokinių visuomenės sveikatos priežiūros veiklos viešinimas, kuris apima žodinę, vaizdinę ar rašytinę informaciją, sudarė 4311 informavimo veiksmus (paskaitos, diskusijos, sveikatinimo valandėlės, akcijos, informaciniai pranešimai bei informacijos viešinimas). Sveikos gyvensenos ir mokinių sveikatos įgūdžių stiprinimas ugdymo įstaigose – informavimo veiksmų skaičius – 2247 (lankstinukai, standai, plakatai, straipsniai, pranešimai ir kt.).

Kovoje su Covid-19, 2020 m. rugsėjo–spalio mėn. Biuras bendradarbiavo su VšĮ Panevėžio miesto poliklinika organizuojant ir atliekant greituosius testus 50-yje Panevėžio miesto įstaigų. Nuo spalio 30 iki gruodžio 31 d. teikta pagalba NVSC atliekant epidemiologinius tyrimus - apklausti 2707 asmenys, kuriems nustatyta Covid-19 liga ir užpildytos atitinkamos formos. Saločių-Grenstalės pasienio kontrolės punkte kovo–gegužės mėn. Biuro specialistai dirbo 1089 val. Mobiliam punkte Biuro darbuotojai 2020 m. kovo–gruodžio mėn. dirbo 3878 val., 1 darbuotojui, iš dirbusių Mobiliam punkte, vidutiniškai tenka 43 dienos, t. y., 258,5 val. Per spalio–gruodžio mėn. Biuro specialistai atliko 94 Covid-19 ligos atvejo tyrimus ugdymo įstaigose.

1.2. uždavinys – vykdyti Panevėžio miesto savivaldybės gyventojų visuomenės sveikatos stiprinimą. Šį darbą įgyvendino 12 visuomenės sveikatos stiprinimo specialistų. Jų veikla apėmė 14 visuomenės sveikatos stiprinimo sričių.

Siekiant spręsti miesto visuomenei aktualias mažo judumo, nesveikos mitybos problemas, didelis dėmesys buvo skiriamas renginiams, skirtiems skatinti sveiką gyvenseną, mažinti sergamumą lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis per fizinį aktyvumą ir sveiką mitybą. 2020 m. surengta 127 fizinio aktyvumo renginiai, juose dalyvavo 2285 (18-64 m.) ir 360 (65 + m.) amžiaus gyventojai. Sveikos mitybos, daržovių vartojimo skatinimo, nutukimo prevencijos renginių suorganizuota 67, juose dalyvavo 1508 asmenys. Panevėžio miesto gyventojai buvo įtraukiami ir į kraujotakos sistemos ligų profilaktikos renginius, nes sergamumas ir mirštamumas nuo šių ligų mieste yra labai didelis. Tokių renginių surengta 67, juose dalyvavo 1950 įvairaus amžiaus grupių panevėžiečiai (dalis ir rizikos grupės (40-65 m.) asmenys). Didelio visuomenės dėmesio susilaukė VšĮ Respublikinės Panevėžio ligoninės ir Biuro vykdytos prevencinės akcijos „Pilvo aortos aneurizmos tyrimas“.

Nemažai renginių (87) buvo skirta tuberkuliozės ir kitų užkrečiamųjų ligų profilaktikai, asmens higienai gerinti. Juose dalyvavo 1712 panevėžiečių. Kovoje su Covid-19 ligos pandemija nuo kovo iki gruodžio mėn. sveikatos stiprinimo specialistai teikė pagalbą Panevėžio miesto poliklinikai organizuojant ir atliekant greituosius testus Panevėžio miesto įstaigose (50) bei dirbo mobiliam punkte. Teikė pagalbą NVSC budėdami Saločių-Grenstalės pasienio kontrolės punkte, atliko epidemiologinius tyrimus, rašė pažymą į gydymo įstaigas, suvedinėjo anketas ir pateikdavo duomenis į JUVARE sistemą, rinko duomenis iš sąlytį su Covid-19 sergančiais turėjusių asmenų, rašė pažymą asmenims dėl nedarbingumo pažymėjimo gavimo, suvedinėjo duomenis į JUVARE ir DVS Avilys sistemas.

Miesto gyventojai – nevyriausybinių organizacijų nariai, bendruomenių, įvairių institucijų ir pavieniai asmenys – buvo mokomi traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencijos (39/1167), stiprinama jų psichikos sveikata, įskaitant smurto, savižudybių prevenciją, streso kontrolę (25/632), didinamas supratimas apie aplinkos sveikatą (29/ 950), ugdomas gyventojų lytiškumas, vykdoma

AIDS ir lytiškai plintančių ligų prevencija (14/302), onkologinių ligų profilaktika (9/216). Nemažai renginių (90/1181) vykdyta siekiant mažinti rūkymo, alkoholio ir narkotikų vartojimą. Skirtas dėmesys sveikos gyvensenos ir ligų prevencijos klausimams, tokiems kaip cukrinio diabeto prevencija (35/1319). Daug renginių skirta edukacinei profilaktikai ir burnos higienai (157/1741).

Prioritetinės srities „Visuomenės psichikos sveikatos gerinimas“ veiklos vyko sklandžiai. Ankstyvosios intervencijos, skirtos nereguliariai vartojantiems psichoaktyviasias medžiagas ar eksperimentuojantiems jomis jaunuoliams, programą baigė 85 jaunuoliai. Šios programos rodikliai buvo pasiekti 121,4 proc.

Biuras organizavo priklausomybių konsultantų paslaugų teikimą, kurių buvo suteikta 131 asmeniui. Konsultavimo procesas yra dažnu atveju ilgalaikė palaikomoji pagalba, vienas klientas paslaugas gavo nuo 1 iki 17 kartų. Iš viso buvo suteikta 300 konsultacijų. Priklausomybių konsultanto konsultacijų skaičiaus rodiklis pasiektas 100 proc. Asmenų, gavusių priklausomybių konsultavimo paslaugas, skaičiaus rodikliai pasiekti 52,4 proc., dėl karantino ribojimų.

Taip pat buvo teikiamos psichikos sveikatos kompetencijų didinimo įmonių darbuotojams ir mokyklų bendruomenių gebėjimų psichikos sveikatos srityje stiprinimo paslaugos. 2020 m. mokymai pradėti 5-iose įmonėse, 7 ugdymo įstaigose. Dėl Covid-19 situacijos 4-iose įmonėse ir 3-ose ugdymo įstaigose mokymai buvo pradėti 2020 m. ir bus baigti 2021m. sausio – kovo mėn. Viena įmonė atsisakė mokymo dėl nuotolinio mokymosi principo. Jau baigusių mokymus dalyvių mokymo turinio aktualumo ir naudingumo vertinimas mokyklų darbuotojams ir įmonių darbuotojų, dalyvavusių mokymuose, žinių psichikos sveikatos srityje gerėjimas ženkliai viršijo planuojamą gerėjimo procentą.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2020 m. liepos 31 d. įsakymu Nr. V-1733 „Dėl Psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugų teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintu Psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugų teikimo tvarkos aprašu pradėtos teikti psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugos.

Atlikta 480 val. individualių konsultacijų, kuriuose dalyvavo 118 dalyvių ir 497 val. grupinių užsiėmimų, kuriuose dalyvavo 364 dalyviai. Iš viso Psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugas gavo 405 žmonės. Užsiėmimų temos įvairios (Streso valdymas, Psichinės sveikatos stiprinimas; Dailės terapija – streso darbe/namie/Covid-19 situacijos įveikai; Psichologinio atsparumo didinimas ir pan.). Dalyvių tikslinė grupė Panevėžio miesto gyventojai, kurie kreipėsi dėl įvairių priežasčių (netektys, tarpasmeniniai konfliktai, darbo netekimas ar finansinės problemos, vienišumas, stresas dėl Covid-19 situacijos ir pan.). Buvo vertinamas paslaugas gavusių asmenų geros savijautos indeksas. Net 117 asmenų Geros savijautos indeksas žymiai pagerėjo po paslaugų gavimo. Net 94 proc. asmenų, gavusių paslaugas, buvo labai patenkinti ir patenkinti suteiktomis paslaugomis.

Biuras organizavo Savižudybių prevencijos mokymus skirti atpažinti savižudybės pavojų „SafeTALK“ ir Savižudybės intervencijos įgūdžių mokymus „ASIST“. „SafeTALK“ mokymus 2020 m. baigė dvi grupės, viso 41 dalyvis. „ASIST“ baigė 30 dalyvių, kurie sudarė vieną grupę. Kadangi mokymai gali vykti tik kontaktiniu būdu, dalis suplanuotų mokymų dėl pandemijos įvykti negalėjo.

Taip pat Biuras prisidėjo prie savipagalbos grupių organizavimo bendruomenėje. Savipagalbos grupės vedančiųjų mokymus baigė 30 dalyvių, tai nevyriausybinė organizacijų atstovai, dvasininkai bei socialinių paslaugų centro darbuotojai.

2020 metais Biuras organizavo filmų programą „Panevėžio projekcijos. Nemokamos filmų peržiūros, pokalbiai apie kiną ir emocinę savijautą“. Specialioje www.kinofondas.lt kolekciijoje iki sausio 25 dienos nemokamai buvo pasiekiami 4 filmai, kuriuos lydėjo susitikimai ir aptarimai „Zoom“ platformoje internete su psichologu, tinklalaidės „Dialogas“ kūrėju Vitalijumi Gafurovu bei svečiu, filosofu Pauliumi Gritėnu. Filmus galima buvo žiūrėti patogiu metu, o drauge aptarti – nurodytu laiku internete. Vienas iš keturių filmų galėjo būti nemokamai peržiūrėtas 50 kartų, tad iš viso miesto žmonėms teko 200 nemokamų peržiūrų ir keturios diskusijos.

Pandemijos laikotarpis neigiamai atsiliepia mūsų visų emocinei savijautai, tad Biuras suorganizavo galimybę visiems gyventojams (nuo 18 m. amžiaus) stiprinti emocinį gerbūvį nemokamai neišeinant iš namų – per mobiliąją aplikaciją „Mindletic“. Kiekvienas dalyvis galėjo gauti iki 5 nemokamų konsultacijų su psichologu. 2020 m. gruodžio mėnesį įvyko 23 psichologų konsultacijos. Viso buvo įsigyta 150 konsultacijų. Iš 20 programėlės vartotojų, 14 registravo emocijas, kurios buvo registruotos 74 kartus. Vartotojai daugiausiai žymėjo nerimą (13,5 proc.), ramybę (12,2 proc.) ir nusivylimą (10,8 proc.). Biuras gavo rekomendacijas akcentuoti programas, skirtas nerimui ir nusivylimui mažinti.

Savižudybių prevencijos modelio kūrimui skirtos dirbtuvės 2020 m. vyko du kartus. Tam, kad programa būtų sukurta ir vyktų sklandžiai, buvo kviešti įstaigų atstovai bei vadovai į keturių valandų dirbtuves, kurių metu buvo pasiekti tokie rezultatai, kaip tikslų išsikėlimas, veiksmų analizė, priemonių aptarimas, idėjos įgyvendinimo eiga bei atvejo vadybininko pareigybės mieste išsiginčijimas. Dirbtuvėse iš viso dalyvavo 20 asmenų iš Panevėžio miesto savivaldybės administracijos, mieste veikiančių nevyriausybinių organizacijų, VšĮ Respublikinė Panevėžio ligoninė, Respublikinio priklausomybės ligų centro Panevėžio filialo, Panevėžio apskrities vyriausiasis policijos komisariato, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Panevėžio priešgaisrinė gelbėjimo valdybos ir kt.

Biuras vykdė savižudybių prevencijai skirtą „Tu Esi“ prekės ženklo viešinimą. Ši interneto svetainė skirta savižudybės krizę išgyvenančiam žmogui, šalia jo esančiam artimajam ir profesionalią pagalbą teikiantiems specialistams. Nuoroda: <https://tuesi.lt/>

Šios svetainės viešinimas 2020 m. vyko reklama ant dviejų miesto maršrutinių autobusų, penkiolikoje autobusų patalpinus reklamą viduje esančiose rankenose (po 10 vnt.), dienraščio „Sekundė“ straipsnyje, video reportaže Gerų Naujienų televizijoje (toliau – GNTV).

Biuro visuomenės sveikatos stiprinimo veiklos viešinimas vyko skelbiant straipsnius Lietuvos ir miesto žiniasklaidos priemonėse, duodant interviu radijui ir televizijai, išleidžiant lankstinukus, plakatus, stendus, skelbiant su visuomenės sveikata susijusią informaciją Biuro internetinėje svetainėje, Facebook paskyroje, įgyvendinant programas, renginius, projektus ir t.t. 2020 m. pradėta viešinti informacija susijusi su visuomenės raštingumo didinimu nėštumo krizių atpažinimo valdymo ir įveikos klausimais. Bendras Biuro visuomenės sveikatos stiprinimo veiklos viešinimo informavimo veiksmų skaičius sudaro 1645 informavimo veiksmai per 2020 m.

2020 m. kovojant su Covid-19 infekcija, visuomenės sveikatos specialistai 191 darbo dieną balandžio–gruodžio mėn. dirbo NVSC patalpose arba nuotoliniu būdu: rengė sprendimus izoliuotiems asmenims, pažymas į gydymo įstaigas, suvedinėjo anketas, rinko duomenis iš keliavusių asmenų, pateikdavo duomenis į JUVARE sistemą; rinko duomenis iš sąlytį su Covid-19 sergančiais turėjusių asmenų, rašė pažymas asmenims dėl nedarbingumo pažymėjimo gavimo, suvedinėjo duomenis į JUVARE ir DVS Avilyš sistemas.

1.3. uždavinys – vykdyti Panevėžio miesto savivaldybės gyventojų sveikatos stebėseną. Šią Biuro funkciją įgyvendino Biuro visuomenės sveikatos stebėsenos specialistas.

Visuomenės sveikatos stebėseną savivaldybėse vykdoma remiantis LR sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymo Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo pakeitimo“. Savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos tikslas – nuolat stebėti, analizuoti ir vertinti Panevėžio miesto gyventojų sveikatą ir ją veikiančius veiksnius.

Visuomenės sveikatos stebėseną savivaldybėse vykdoma remiantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymo Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo pakeitimo“. Savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos tikslas – nuolat rinkti, tvarkyti, analizuoti ir interpretuoti visuomenės sveikatą atspindinčius rodiklius, kad remiantis išsamia informacija apie savivaldybės bendruomenės sveikatos būklę, sveikatos rizikos veiksnius, būtų galima planuoti ir įgyvendinti savivaldybės visuomenės sveikatos gerinimo priemones, taip pat vykdyti visuomenės sveikatos stebėsenos duomenų sklaidą bei tinkamai informuoti savivaldybės politikus, siekiant efektyvaus valstybinių (valstybės perduotų

savivaldybėms) bei savarankiškųjų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo savivaldybės teritorijoje.

2020 m. Panevėžio miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, vadovaudamasis Higienos instituto Sveikatos informacijos centro (HI SIC) parengtu spaudiniu „Visuomenės sveikatos būklė savivaldybėse 2019 m.“, išanalizavo situaciją Panevėžyje ir išskyrė šias problemines sritis:

1. Infekcinės ligos – sergamumas žarnyno infekcinėmis ligomis.
2. Į atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis, tenkantis 1 kv. km.
3. Pėsčiųjų mirtingumas bei patirtų traumų dėl transporto įvykių skaičius.

2020 m. buvo atliktas Lietuvos mastu vaikų gyvenamosios tyrimas (viso buvo apklausta 892 penktų, septintų ir devintų klasių mokiniai). Bendradarbiauta su Higienos institutu organizuojant tyrimą „Psichosocialinės rizikos vertinimo ypatybės Lietuvos savivaldybių įmonėse“ apie psichosocialinę aplinką įstaigose. Surinktos anketos buvo persiųstos į Higienos institutą.

Biuro visuomenės sveikatos stebėsenos specialistas parengė 2020 m. maudyklų vandens kokybės Panevėžio mieste apibendrinimą. Taip pat atlikta Panevėžio miesto bendrojo ugdymo įstaigų mokinių traumų 2020 m. duomenų analizė (pusmečio ir metinė).

Visuomenės sveikatos stebėsenos buvo išanalizuoti 51 statistiniai rodikliai, parengta 12 ataskaitų.

2. Tikslas – vykdyti savarankiškas visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas. Šis tikslas buvo pasiektas įgyvendinant 3 uždavinius.

2.1. uždavinys – įgyvendinti Panevėžio miesto savivaldybės tarybos patvirtintuose savivaldybės strateginiuose dokumentuose numatytas visuomenės sveikatos priemonės.

Panevėžio miesto plėtros 2014-2020 m. strateginiame plane, patvirtintame miesto savivaldybės tarybos 2013-10-10 sprendimu Nr. 1-280, numatyta 2.5.2.1. priemonė „Prevencinių sveikatos programų, sveikos gyvensenos mokymų, akcijų, konkursų vykdymas, gyventojų informuotumo sveikatos klausimais plėtra“.

2020 m. įgyvendinti užsiėmimų ciklai:

1. Sveikatos stiprinimo užsiėmimų ciklas „Sveikata kiekvienam“ (Panevėžio miesto gyventojams)
2. Sveikatos stiprinimo užsiėmimų ciklas „Sveikas ketvirtadienis“ (Panevėžio miesto gyventojams)

2020 m. vykdytos konsultacijos:

1. Pagalba norintiems mesti rūkyti.
2. Biuro vykdytos asmenims ir jų artimiesiems, turintiems problemų nuo alkoholio, konsultacijos.

Panevėžio miesto plėtros 2014-2020 m. strateginiame plane, patvirtintame miesto savivaldybės tarybos 2013-10-10 sprendimu Nr. 1-280, numatyta bendradarbiavimo plėtra tarp socialinių partnerių, visuomeninių organizacijų, sveikatos priežiūros įstaigų, miesto bendruomenių, žiniasklaidos, įgyvendinant bendrus sveikatinimo projektus.

2020 m. dalyvauta, vykdant socialinių partnerių projektus:

1. Panevėžio klubo „Dviračiai“ projektas „Panevėžio dviračių kroso taurė 2020“.
2. Jaunuolių dienos centro projektas „Solidarumo kava“.
3. Panevėžio Futbolo akademijos sporto projektas „Sporto festivalis 2020“
4. Panevėžio vietos bendruomenės „Liekupis“ projektas „Į SVEIKATĄ“
5. Panevėžio vietos bendruomenės „Rožynas“ projektas „Baltijos keliu – į laisvę“
6. Panevėžio vietos bendruomenės „Gamtininkai“ projektas „Laiko tėkmė“
7. Lietuvos širdies asociacijos tarptautinis (ITALIJA) projektas „Draugiškas maistas“
8. POLA (pagalba onkologiniams ligoniams asociacija) projektas „Kartu prieš vėžį – ne išgyventi, o gyventi“
9. Panevėžio miesto savivaldybės viešosios bibliotekos filialų vaikų vasaros užimtumo stovyklų projektai „Foto atostogos“, „Vasaros istorijos“, „Vasaros šėlsmas“.
10. Visapusiško lavinimo centro projektas „Nuotykių vasara“

11. Aukštaičių-Žemaičių bendruomenės ES projekte „Renkuosi sveikatą“
 12. Panevėžio Atviro jaunimo centro projektas „Jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų teikimo modelio sukūrimas“.

13. VšĮ Neįgaliųjų integracijos centro projektas „Padėkime sau kartu“.

2020 m. dalyvauta kartu, vykdant socialinių partnerių prevencinius renginius:

1. Policijos, priešgaisrinės tarnybos ir Biuro prevenciniai pažintiniai renginiai „Saugus elgesys prie vandens“.

2. VšĮ Respublikinės Panevėžio ligoninės ir Biuro prevencinės akcijos „Pilvoaortos aneurizmos tyrimas“.

3. Lietuvos širdies asociacijos ir Biuro akcija „Sveika širdis – laimingas žmogus“.

4. Panevėžio Šiaurietiško ėjimo mokyklos (Visada su sportu) ir Visuomenės sveikatos biuro akcija „Iš širdies kovokime su širdies ir kraujagyslių ligomis“.

Biuras nuolat plečia bendradarbiavimą tarp socialinių partnerių, visuomeninių organizacijų, sveikatos priežiūros įstaigų, miesto bendruomenių ir kt. 2020 m. pasirašytos 45 bendradarbiavimo sutartys.

2.2. uždavinys – dalyvauti įgyvendinant savivaldybėje valstybines visuomenės sveikatos programas, tarpinstitucinius veiklos planus.

2020 m. Biuras dalyvavo 2014-2020 m. nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Regioninė plėtra“ tarpinstitucinio veiklos plano priemonių įgyvendinime. Tai – Panevėžio regiono 2014-2020 m. plėtros plane, patvirtintame Panevėžio regiono plėtros tarybos 2015 m. spalio 15 d. sprendimu Nr. 51/4S-23, numatyta 1.1.4.1. priemonės „Gyventojų sveikatos stiprinimas ir ligų prevencijos vykdymas“.

Biuras 2018 m. birželio mėn. 13 d. pasirašė finansavimo sutartį su Europos socialinio fondo agentūra iš Europos sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto „Sveikos gyvensenos skatinimas Panevėžio mieste 08.4.2-ESFA-R-630-51-0004“ įgyvendinimui. Projektas įgyvendinamas pagal 2014-2020 m. Europos sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priemonę 08.4.2-ESFA-R-630 „Sveikos gyvensenos skatinimas regioniniu lygiu“. Projekto įgyvendinimui skirta 216 tūkst. Eur. ES investicijų, Panevėžio miesto savivaldybės dalis sudaro dar 17 tūkst. Eur. Bendra projekto vertė daugiau nei 234 tūkst. Eur. (žr. 1 lentelę). Projekto tikslas – padidinti Panevėžio miesto savivaldybės vaikų (iki 18 metų) ir senjorų (vyresnio amžiaus asmenų) sveikatos raštingumo lygį ir suformuoti sveikos gyvensenos įpročius. Projektas planuojamas vykdyti iki 2022 m. birželio mėn.

1 lentelė. Projekto „Sveikos gyvensenos skatinimas Panevėžio mieste 08.4.2-ESFA-R-630-51-0004“ 2020 m. vykdytos veiklos ir sumos (Eur)

Eil. Nr.	Veiklos aprašymas	Suma Eur
1.	Suorganizuoti švietėjiški renginiai Panevėžio miesto įstaigose. Pravesta 17 švietėjiškų renginių senjorams (vieno renginio trukmė 4 val.: 2 val. teorijos, 2 praktikos), juose dalyvavo 261 dalyvis.	8925,00
2.	Įvyko Internetiniai sveikatinimo seminarai. Seminarai vyko per Zoom programėlę, dalyvavo 3 vaikų grupės iki 18 m. po 50 vaikų ir 3 senjorų grupės po 50, dalyvavo 300 dalyvių.	5700,00
3.	Pravestas švietėjiškas renginys senjorams tema „Sveikas žmogus – laimingas žmogus“, dalyvavo 31 senjoras, renginio trukmė 4 val.	678,00
4.	Suorganizuotos dvi sveikatinimo stovyklos vaikams iki 18 m., dalyvavo 45 vaikai. Stovyklų trukmė 3 d. po 8 val.	9329,68
	IŠ VISO:	24 632,68

2.3. uždavinys vykdyti vaikų ir jaunimo visuomenės sveikatos priežiūrą (išskyrus visuomenės sveikatos priežiūrą savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, priešmokyklinio,

pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas); įtraukti į visuomenės sveikatos stiprinimo veiklą socialinius partnerius.

Renginiai, skirti vaikams ir jaunimui (vykdomi Moksleivių namuose, Atvirame jaunimo centre, Socialinių paslaugų centre, miesto bibliotekose organizuojamose vasaros stovyklose vaikams ir kt.). Tikslinė grupė: Panevėžio miesto vaikai ir jaunimas. Veiklos vertinimo kriterijaus reikšmė: Įvykdyta 46 renginiai/1245 dalyviai.

3. Tikslas – pagal kompetenciją vykdyti nustatytas visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas visose gyventojų amžiaus grupėse pagal poveikio sričių prioritetus („raudonosios“ zonos) (atsižvelgiant įvyraujančias visuomenės sveikatos problemas, t.y. į nustatytus probleminius sveikatos stebėsenos rodiklius, kurie patvirtinti 2019-03-21 savivaldybės Tarybos sprendimu Nr. 1-81).

1. Sergamumo žarnyno infekcinėmis ligomis profilaktika (Stebėsenos rodiklis: sergamumas žarnyno infekcinėmis ligomis 100 000 gyventojų). Tikslinė grupė: Panevėžio miesto suaugusieji gyventojai ir Panevėžio miesto vaikai. Veiklos vertinimo kriterijaus reikšmė: įvykdyta 304 renginiai/7485 dalyviai.

2. Supratimo didinimas apie pavojų sveikatai dėl oro taršos (Stebėsenos rodiklis: į atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių išmetamų teršalų kiekis, tenkantis 1 kv. km.). Tikslinė grupė: Panevėžio miesto suaugusieji gyventojai ir Panevėžio miesto vaikai. Veiklos vertinimo kriterijaus reikšmė: įvykdyta 93 renginiai/2236 dalyviai.

3. Bandymų žudyti prevencija (Stebėsenos rodiklis: bandymų žudyti skaičius, tenkantis 100 000 gyventojų). Tikslinė grupė: Panevėžio miesto suaugusieji gyventojai ir Panevėžio miesto vaikai. Veiklos vertinimo kriterijaus reikšmė: įvykdyta 42 renginiai/1031 dalyviai.

4. Sergamumo II tipo cukriniu diabetu prevencija (Stebėsenos rodiklis: išvengiamų hospitalizacijų dėl diabeto ir jo komplikacijų skaičius 1000 gyventojų). Tikslinė grupė: Panevėžio miesto suaugusieji gyventojai ir Panevėžio miesto vaikai. Veiklos vertinimo kriterijaus reikšmė: įvykdyta 104 renginiai/3011 dalyviai.

5. Skiepijimo apimčių didinimas (Stebėsenos rodiklis: 1 metų amžiaus vaikų DTP3 (difterijos, stabligės, kokliušo vakcina 3 dozės) skiepijimo apimtys). Tikslinė grupė: Panevėžio miesto suaugusieji gyventojai ir Panevėžio miesto vaikai. Veiklos vertinimo kriterijaus reikšmė: įvykdyta 22 renginiai/469 dalyviai.

4. Tikslas – vykdyti privalomąją sveikatos mokymą. Įgyvendindamas šį uždavinį Biuras vykdė licencijuojamą visuomenės sveikatos priežiūros veiklą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro įsakymu. 2020 m. suteikta 96 privalomojo sveikatos mokymo paslaugos (žr. 2 lentelę).

2 lentelė. Biuro suteiktų mokamų paslaugų skaičius 2020 m.

Panevėžio miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro teikiamos mokamos paslaugos	Paslaugų skaičius (vnt.)
Privalomieji higienos įgūdžių mokymai	37
Privalomieji pirmosios pagalbos mokymai	56
Privalomieji alkoholio, narkotikų ir psichotropinių ar kitų, psichiką veikiančių medžiagų vartojimo poveikio žmogaus sveikatai, mokymai	3

Už 2020 m. Biuro teiktas mokamas paslaugas gauta 894 Eur (žr. 3 lentelę)

3 lentelė. Biuro už mokamas paslaugas gautos sumos 2020 m.

Panevėžio miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro teikiamos	Gauta suma (Eur)
--	------------------

mokamos paslaugos	
Privalomieji higienos įgūdžių mokymai	323
Privalomieji pirmosios pagalbos mokymai	511
Privalomieji alkoholio, narkotikų ir psichotropinių ar kitų, psichiką veikiančių medžiagų vartojimo poveikio žmogaus sveikatai, mokymai	60

Įstaigos vykdytos priemonės, projektai

Biuras įgyvendino Panevėžio miesto savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos 2020 m. priemonių planą (žr. 4 lentelę).

4 lentelė. Biuro vykdytos visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos priemonės

Priemonės pavadinimas,	Trumpas veiklos aprašymas	Tikslinė grupė ir dalyvių skaičius	Suma skirta programai	Panaudota suma
1. „Panevėžio miesto maudyklų vandens kokybės stebėseną ir tyliosios viešosios zonos triukšmo monitoringas“	<p>Trukmė: birželio–spalio mėn.</p> <p>Panevėžyje maudyklų vandens tyrimai buvo atliekami dvejose įteisintose miesto maudyklose Lėvens upės ties užeiiga „Berželis“ ir Nevėžio upės ties „Ekranų gamykla“.</p> <p>Jau prasidėjus maudymosi sezonui, nuo birželio mėnesio 15 dienos pradėta tirti Poilsio parke esanti braidykla.</p> <p>Triukšmo žala sveikatai neapsiriboja tik klausos pažeidimais. Triukšmas gali veikti ir fiziškai, ir psichologiškai, trikdydamas tokias pagrindines veiklas kaip miegas, poilsis, mokslas ir bendravimas, todėl triukšmo vertinimo stebėseną padeda nustatyti, ar buvo viršytas triukšmo lygis, ar ne. Tyrimo objektas buvo Panevėžio miesto tylioji viešoji zona – Berčiūnų miško parkas. Panevėžio miesto savivaldybės tyliosios viešosios zonos triukšmo monitoringas buvo vykdomas rugsėjo ir spalio mėnesiais.</p>	<p>Panevėžio miesto gyventojai. Lėvens upės ties užeiiga „Berželis“ ir Nevėžio upės ties „Ekranų gamykla“ tyrimai buvo atliekami 8 kartus per visą maudymosi sezoną, kas dvi savaites. Visą sezoną vandens kokybė šiose maudyklose buvo gera.</p> <p>Poilsio parke esančioje braidykloje vanduo buvo tiriamas 6 kartus ir atlikti 4 papildomi, pakartotiniai tyrimai, nes vanduo neatitiko higienos normos HN 92:2018 reikalavimų.</p> <p>Iš 10 atliktų tyrimų, vandens kokybė atitiko reikalavimus tik 4 kartus.</p> <p>Tyrimas buvo atliekamas vadovaujantis Lietuvos standartais LST ISO 1996-1:2017, LST ISO 1996-2:2017. Tyrimai buvo atliekami dienos, vakaro, nakties metu. Buvo skaičiuojamas</p>	1150 Eur	841,30 Eur

		pravažiuojančių transporto priemonių kiekis, ir matuojamas triukšmo lygis. Tiek rugsėjo mėnesį, tiek spalio mėnesį atlikti tyrimai parodė, kad aplinkos triukšmo lygis buvo Higienos normos HN33:2011 ribose ir nebuvo viršytas tirtose teritorijose.		
2. Sveikatai palankios aplinkos kūrimas.	Buvo išleista 3000 vnt. informacinių vėduoklių „Klimato kaitos poveikis žmonių sveikatai“. Įvairaus amžiaus gyventojai renginiuose buvo informuojami apie klimato kaitos rizikos faktorius, perkaitimo ir šilumos smūgio simptomus, veiksmus reikalingus imtis esant perkaitimui ar įtariant saulės smūgį, bei kaip apsisaugoti savo sveikatą nuo karščio ir kaitros. Panevėžio miesto gyventojams buvo išdalintos informacinės vėduoklės primenant kaip reikėtų apsisaugoti nuo perkaitimo ir saulės smūgio. Panevėžiečiai galėjo ne tik paskaityti informaciją, bet ir atsivėsinti per karščius ir taip išvengti perkaitimo.	Panevėžio miesto gyventojai. Išdalinta 3000 vnt. informacinių vėduoklių	1300 Eur	1299,90 Eur
3. „Narkotinių ir psichotropinių medžiagų žalos mažinimo programos“.	Programos „Narkotinių ir psichotropinių medžiagų žalos mažinimo programos“ vykdymo metu buvo mažinama aplinkos tarša ir žala visuomenei, nes švirksčiamąsias ir psichotropines medžiagas vartojantys asmenys panaudotas med. priemones (švirksčius, adatas) atiduodavo programos vykdytojams. Mainais už panaudotas med. priemones programos dalyviams buvo išduodamos sterilios med. priemonės. Taip	Švirksčiamąsias ir psichotropines medžiagas vartojantys asmenys. Įvyko 416 apsilankymų, atlikta 84 dalyviams ŽIV testų.	2000 Eur	2000 Eur

	pat siekiant užkirsti kelią lytiškai plintančių infekcinių ligų plitimui, programos dalyviai buvo informuojami apie lytiniu keliu plintančias ligas ir taip pat galėjo išsitiirti dėl ŽIV.			
4. „Švarių rankų jėga" „Vaikų žarnyno ir kitų infekcinių ligų prevencijos priemonės: mokymai, įgūdžių formavimas"	Lopšeliuose-darželiuose buvo rodomi „Sveikatukė" ir „Nežiniukė" spektakliai, kurių metu išsiaiškinti vaikų esami asmens higienos įgūdžiai. Išradingai ir žaismingai pateikiant vaikams veiklas: aktyviai sportuojant (darant mankštą ir šokant „Švarių rankų šokį"), žiūrint pamokančius filmukus, pasitelkiant įvairias vaizdines priemones, buvo supažindinama su vaikų žarnyno ir kitomis infekcinėmis ligomis ir taip padedama teisingai formuoti asmens higienos įpročius. Kiekvienas, aktyviai dalyvavęs užsiėmime dalyvis gavo paskatinimo dovanėlę „TINDI" muilą, o naujų žinių įsisavinimui ir jų praktiniam pritaikymui užduočių knygeles.	Panevėžio miesto lopšelių-darželių priešmokyklinių grupių ugdytiniai. Dalyvavo 409 dalyviai.	1000 Eur	999,75 Eur
5. Donorystės skatinimas bendruomenėje	Konferencija ir moksleivių konkursas. Konferencija dėl karantino nukelta. Moksleivių konkursas buvo paskelbtas, tačiau dėl karantino nukeltas į 2021 metus, prizai konkursui jau nupirkti.	8-9 klasių mokiniai, komandos po 10 vaikų, komandų skaičius neribojamas	1000 Eur	500 Eur

<p>6. „Spalis – sveikatos stiprinimo mėnuo Panevėžyje“</p>	<p>Panevėžio miesto savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo lėšomis finansuojama specialioji programa – „Spalis – sveikatos stiprinimo mėnuo Panevėžyje“ buvo įgyvendinama 2020 m. spalio mėn. Įvairūs fizinio aktyvumo užsiėmimai vyko miestiečiams patogiose miesto žaliosiose erdvėse ir sporto klubuose.</p> <p><u>Šios programos tikslas:</u></p> <p>1. Gyventojų fizinės ir psichikos sveikatos ugdytas ir jų gyvenimo kokybės gerinimas kuriant sveikatai palankias tradicijas ir įpročius.</p> <p><u>Programos uždaviniai (specifiniai uždaviniai), kurie įgyvendinami siekiant projekto tikslo:</u></p> <p>1. Gilinti žinias ir formuoti sveiko gyvenimo būdo įgūdžius įtraukiant kuo daugiau miesto bendruomenės narių į sveikatinimo veiklas.</p> <p>2. Suteikti galimybę dideliame skaičiuje panevėžiečių sudalyvauti nemokamose sveikatinimo renginiuose.</p> <p>3. Įtraukti miesto gyventojus į sveikatos tradicijų formavimą, palaikymą ir plėtrą Panevėžyje.</p> <p>Sporto ir sveikatingumo klube vyko kineziterapijos ir pilateso užsiėmimai: gydomoji-profilaktinė mankšta, esant stuburo, sąnarių skausmui bei patologijai.</p> <p>Panevėžio sporto centro baseine vyko užsiėmimai visuomenei, norintiems – aerobikos mankšta vandenyje.</p> <p>Panevėžio miesto dienraštyje, Biuro interneto tinklalapyje ir kitų bendradarbiaujančių įstaigų interneto puslapiuose, lankstinukų pagalba, renginių</p>	<p>Programa orientuota į masinę auditoriją – darbingo amžiaus žmones, vaikus, senjorus, šeimas, darbo kolektyvus, miesto bendruomenes, nes siekia išjudinti visą Panevėžio miesto visuomenę įgyti sveikatos žinių ir įgūdžių, spręsti sveikatos problemas aktyviai domintis savo sveikata ir mankštinantis. Visai šiai masinei auditorijai projektu suteikiama galimybė nemokamai įgyti sveikatos žinias ir įgūdžius.</p> <p>Lankstinukas „Spalis – sveikatos stiprinimo mėnuo Panevėžyje“ pagal programą „Spalis – sveikatos stiprinimo mėnuo Panevėžyje“ – 1000 vnt.</p> <p>Įvyko 18 užsiėmimų, kuriuose dalyvavo 483 žmonės.</p>	<p>2000 Eur</p>	<p>2000 Eur</p>
--	---	---	-----------------	-----------------

	metu buvo viešinama informacija apie vykdomus projekto užsiėmimus.			
7. „Panevėžio miesto progimnazijų mokiniams lytiškumo tema“	<p>Programa „Panevėžio miesto progimnazijų mokiniams lytiškumo tema“ įgyvendinta rugsėjo-spalio mėn. Šio programos tikslas – suteikti žinių Panevėžio miesto mokiniams apie lytinę sveikatą, brendimą, tarpusavio bendravimą bei ugdyti pasirengimą šeimai. Programa susilaukė didelio progimnazijų susidomėjimo, nes lytiškumo tema labai aktuali. Paaugliams ypač trūksta informacijos, žinių, atvirų pokalbių su specialistais, suaugusiaisiais dėl šios lytiškumo temos subtilumo, ši tema stigmatizuota, nes vengia kalbėti tėvai ir mokytojai.</p> <p>Pravestos paskaitos, užsiėmimai Panevėžio miesto progimnazijų mokiniams (6–7 kl. mergaitėms ir berniukams) lytiškumo tema., kurios mokinius sudomino savo turiniu, metodais bei įdomiomis diskusijomis, kurių metu mokiniai aktyviai dalyvavo, uždavė labai rūpimus klausimus. Paskaitas-diskusijas vedė patyrę specialistai: psichologas-psichoterapeutas ir ginekologas.</p>	6-7 kl. Panevėžio miesto ugdymo įstaigų mokiniai. Programos metu vyko 8 užsiėmimai (buvo suplanuota 24 renginiai – dėl pandemijos dalis neįvyko), kuriuose dalyvavo 124 mergaitės ir 115 berniukų. 8 paskaitos, kuriose dalyvavo 239 moksleiviai.	1400 Eur	466,64 Eur
8. „Pėsčiųjų trasos Panevėžyje sukūrimas, palaikymas ir	Programos organizaciniai darbai vyko birželio-rugsėjo mėn. Birželio 10, 12 d. ir liepos 9 d. vyko susitikimai (3, 30 dal.), diskusijos su Panevėžio miesto savivaldybės	Vaikai, suaugusieji ir senjorai (įvairaus amžiaus Panevėžio miesto gyventojai, savivaldybės atstovai,	2245.00 Eur	2245.55 Eur

<p>įkėlimas į mobiliąją programėlę #walk15“</p>	<p>atstovais (dalyvavo mero pavaduotojas, mero patarėjas, sveikatos poskyrio vedėjas, sporto skyriaus vedėjas, komunikacijos skyriaus vedėja, infrastruktūros skyriaus vyriausioji specialistė, tarybos nariai, bendruomenių sveikatos komiteto nariai ir kt.), su Panevėžio plėtos agentūros atstovais dėl ėjimo trasos vietos, pavadinimo ir kt. Viešas renginys (ėjimas), sveikatingumo trasos atidarymas vyko rugsėjo 22 d. 13 val., Kultūros ir poilsio parke, dalyvavo 229 (registruoti) dalyviai, partneriai, svečiai. Sveikatingumo trasa dalyvius vedė „#walk15“ mobilios programos kūrėjai. Keliaudami 5 km trasa, ėjimo dalyviai susipažino su įgarsintais informaciniais sveikatos punktais, kuriuose vyko sporto ir sveikatingumo klubo „Impuls“, II „Jurgitėlės amatai“, Vaikų žaidimo kambario „Sraigė“, Aukštaičių-Žemaičių bendruomenės, Panevėžio šunų dresavimo mokyklos „Mano Bestas“, savanorių ir visuomenės sveikatos biuro aktyvios sveikatinimo veiklos (mankštos, šokiai, edukacinės programos ir kt.). Įveikus trasą, visi buvo apdovanoti dalyvio medaliais, atminimo dovanėlėmis. Renginio metu vyko partnerių AVON ir UAB „Via unica“ įsteigtų prizų loterija, o UAB „AR Maistas“ vaišino „Saulės grūdo“ trapučiais, Panevėžio jaunuolių dienos centro projektas „Solidarumo kava“ – kava, gaiviais gėrimais.</p>	<p>lopšelių-darželių auklėtiniai, ugdymo įstaigų moksleiviai, Panevėžio bendruomenės, Panevėžio miesto TAU studentai, Panevėžio miesto onkologinių ligonių asociacija „Myliu gyvenimą“, Panevėžio diabeto draugija „Viltis“, Panevėžio krašto žmonių su negalia sąjunga, Jaunuolių dienos centras, Sveikatos stiprinimo programos (ŠKL ir CD) dalyviai ir kt.) Iš viso: 259 dalyviai</p>		
<p>9. „Mes už blaivų ir</p>	<p>2020 m. (birželio-rugsėjo mėn.) kaip ir buvo</p>	<p>Vaikai, darbingo amžiaus</p>	<p>1200 Eur</p>	<p>1200 Eur</p>

<p>aktyvų Panevėžį“ 2020 m.</p>	<p>suplanuoti įvyko septyni ėjimai-bėgimai, kurių pagrindinis tikslas skatinti Panevėžio miesto gyventojus rinktis fizinį aktyvumą, kaip būdą, sveikai ir be alkoholio leisti laisvalaikį. Trys renginiai vyko Senvagėje, likę keturi renginiai dėl prasidėjusios Senvagės rekonstrukcijos buvo perkelti į Panevėžio miesto kultūros ir poilsio parką. Kiekvienas renginys prasidėdavo vis kitokia „Impuls“ trenerių manšta, Miestiečius džiugino programą priminsiančios atminimo dovanėlės, partnerių įsteigti prizai ir projekto „Solidarumo kava“ vaišės.</p>	<p>žmonės, senjorai (mišri tikslinė grupė). Planuotas dalyvių skaičius – <u>350</u>. Dalyvavusių skaičius – <u>500</u>.</p>		
-------------------------------------	---	---	--	--

Biuras teikė paraiškas dalyvauti projektuose:

1. 2014–2021 metų Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo programos „Sveikata“ atviro kvietimo „Ikimokyklinio ir mokyklinio ugdymo įstaigų sveikatos kabinetų aprūpinimas metodinėmis priemonėmis“

2. 2014–2021 metų Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo programos „Sveikata“ atviro kvietimo „Adaptuoto ir išplėsto jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų (JPSPP) teikimo modelio įdiegimas“.

2020 metais pradėtas vykdyti projektas „Programos „Neįtikėtini metai“ pritaikymas ir įgyvendinimas Lietuvoje“ (projekto kodas LT03-2-SAM-TF-001) Vykdoma pozityvios tėvystės programa „Neįtikėtini metai“, kurios veiklą Panevėžyje koordinuoja Biuras. 2020 metais lapkričio mėnesį pradėtos vesti dvi tėvų, auginančių 3 – 6 metų vaikus, grupės, kiekvienoje grupėje po 8 dalyvius. Per 2020 metus buvo prvesta kiekvienai grupei po 9 užsiėmimus. Grupės tęsiamos 2021 metais.

Patvirtintų asignavimų panaudojimas

Biuro veiklos finansavimas:

1. Valstybės tikslinė dotacija (finansavimo šaltiniai: mokinių sveikatos priežiūra, kodas 14291; sveikatos stiprinimas ir stebėseną, kodas 14292; Savižudybių prevencija, kodas 14294; psichikos sveikatos paslaugos, kodas 14595);

2. Savivaldybės biudžeto lėšos (finansavimo šaltiniai: savivaldybės biudžeto lėšos, kodas 151; praėjusių laikotarpių likutis, kodas 1502);

3. Specialiosios lėšos (finansavimo šaltiniai – biudžetinių įstaigų pajamos, kodas 30; biudžetinių įstaigų pajamos (likučiai), kodas 302);

4. ES lėšomis finansuojamas projektas "Sveikos gyvensenos skatinimas Panevėžio mieste" (finansavimo šaltinis: ES programos, kodas 13.12).

2020 m. patvirtintas asignavimų planas metams, įskaitant patikslinimus, iš viso – 904289,06 Eur. Per ataskaitinį laikotarpį iš viso buvo gauta ir panaudota asignavimų už 841306,54 Eur, iš kurių: 789681,24 Eur – tikslinė dotacija; 38410,42 Eur – savivaldybės biudžeto lėšos; 2198,92 Eur – pajamų įmokų lėšų; 11015,96 Eur – ES struktūrinių fondų lėšos.

Specialiųjų lėšų likutis metų pradžioje buvo 3520,86 Eur. Metų planas – 2800,00 Eur. Vykdam mokymus už paslaugas į savivaldybės biudžetą pervesta 640,000 Eur. Panaudoti asignavimai per ataskaitinį laikotarpį sudarė 2198,92 Eur. Negrąžintų iš biudžeto asignavimų 2020 m. gruodžio 31 d. likutis sudarė 1961,94 Eur (žr. 5, 6 lenteles).

Dėl Covid-19 paskelbtų karantinų, Biuras negalėjo vykdyti kai kurių suplanuotų projekto „Sveikos gyvensenos skatinimas Panevėžio mieste“ veiklų, finansuojamų ES lėšomis, todėl planas nebuvo įvykdytas. Dėl to pačios priežasties nevyko pirmosios pagalbos bei higienos įgūdžių mokymai, todėl planas nebuvo įvykdytas.

5 lentelė. Įstaigos lėšos pagal finansavimo šaltinius ir pagal paskirtį 2020 m.

Įstaigos lėšos pagal finansavimo šaltinius ir pagal paskirtį	2020 m planas (tūkst. Eur)	2020 m įvykdymas (tūkst. Eur.)
1.1. Valstybės biudžeto lėšos		
Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	625,4	625,4
Medikamentų ir medicininių prekių bei paslaugų įsigijimo išlaidos	0,02	0,02
Ryšių paslaugų įsigijimas	0,7	0,7
Transporto išlaikymo ir transporto paslaugų įsigijimo išlaidos	2,0	2,0
Komandiruočių išlaidos	0,1	0,1
Kvalifikacijos kėlimo išlaidos	3,3	3,3
Komunalinių paslaugų įsigijimo išlaidos	2,7	2,4

Informacinių technologijų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	4,5	4,5
Reprezentacinės išlaidos	0,2	0,2
Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	144,0	143,9
Darbdavių socialinė parama	7,4	7,16
Iš viso:	790,3	789,7
1.2 Savivaldybės biudžeto lėšos		
Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	22,9	21,1
Ekspertų ir konsultantų paslaugų įsigijimo išlaidos	1,6	0
Informacinių technologijų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	0,8	0,7
Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	20,9	16,5
Darbdavių socialinė parama	0,2	0,05
Iš viso:	46,4	38,4
1.3 Spec. lėšos (už suteiktas paslaugas)		
Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	6,3	2,2
Iš viso:	6,3	2,2
1.4 ES lėšomis finansuojamas projektas „Sveikos gyvensenos skatinimas Panevėžio mieste“ Nr.08.4.2-ESFA-R-630-51-004		
Darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui	1,5	0
Kitoms išlaidoms	59,8	11,0
Iš viso:	61,3	11,0
IŠVISO (1.1) + (1.2) + (1.3) + (1.4)	904,3	841,3

6 lentelė. Vidutinis darbo užmokestis pagal pareigybes 2020 m.

Eil.Nr.	Pareigybės	Patvirtintų pareigybių skaičius	Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis (brutto), Eur
1	Administracija	5	1644
2	Visuomenės sveikatos stiprinimo specialistai	10,5	1383
3	Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, vykdamas stebėseną	1	1439
4	Visuomenės sveikatos stiprinimo specialistai, dirbantys ugdymo įstaigose	22	1372
5	Kiti darbuotojai	0,5	452
	IŠ VISO:	39,0	

Viešieji pirkimai.

Panevėžio miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, vykdydamas viešuosius pirkimus siekia užtikrinti, kad visos įmonės ar fiziniai asmenys turėtų lygias galimybes parduoti savo prekes ir paslaugas, būtų racionaliai panaudotos biudžeto lėšos, skirtos reikiamų prekių ir paslaugų įsigijimui, užtikrinant jų kokybę bei siekiant sudaryti pirkimo sutartis su patikimais prekių ir paslaugų tiekėjais. 2020 m. viešųjų pirkimų planas paskelbtas biuro internetiniame puslapyje www.panevezysvsb.lt, o 2020 m. viešųjų pirkimų ataskaita paskelbta CVP IS.

Panevėžio miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro viešųjų pirkimų detalią tvarką nustato Viešųjų pirkimų įstatymas, įstaigos supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės bei kiti su įgyvendinimu susiję teisės aktai.

2020 m. vykdytas pirkimų skaičius per CPO – 3 vnt.

2020 m. vykdytas pirkimų skaičius per CVP IS - 3 vnt. iš jų 2 supaprastinti atviri konkursai.

2020 m. mažos vertės pirkimų bendras visų sudarytų sutarčių skaičius – 44 vnt. iš jų 4 pirkimai projekto „Sveikos gyvensenos skatinimas Panevėžio mieste 08.4.2-ESFA-R-630-51-0004“ veiklos įgyvendinti.

2020 m. bendras atlikus mažos vertės pirkimus skaičius – 110 vnt.

Kita svarbi informacija

Personalo valdymas.

Panevėžio miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biure patvirtintų etatų yra 39, iš jų 38,55 užimta (žr. 7 lentelę).

7 lentelė. Biuro darbuotojų patvirtintų ir užimtų etatų skaičius pagal pareigybes (2020 m.)

Etatai	Patvirtinta	Užimta
Administracijos darbuotojai	5	5
Visuomenės sveikatos specialistai biure:		
Visuomenės sveikatos stiprinimo specialistas	10,5	10,75
Visuomenės sveikatos stebėsenos specialistas	1	1
Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, vykdančys sveikatos priežiūrą mokyklose	22	21,3
Vairuotojas	0,5	0,5
Iš viso:	39	38,55

Kvalifikacijos kėlimas.

Karantino metu kontaktinis darbas buvo ribojamas, specialistai daugiau kėlė kvalifikaciją nuotoliniu būdu, todėl kvalifikacijos kėlimo planą įvykdėme 133 proc. Specialistai dalyvavo mokymuose, seminaruose (6 ir daugiau val.) įvairiomis temomis: „ASIST Savižudybių intervencijos įgūdžių mokymai“, „Vaikų ir jaunimo sveikatos aktualijos“, „Sveikatos priežiūra mokyklose vykdančių visuomenės sveikatos specialistų funkcijos, vykdomos pagal visuomenės sveikatos priežiūros mokykloje tvarkos aprašą“, „Vaikų traumų prevencija“, „Vaikų sveikatos stebėsenos informacinės sistemos plėtra ikimokyklinio ugdymo įstaigose“, „Suaugusiųjų švietimo projektų rengimo ir įgyvendinimo“, „Vaikų sveikatos stebėsenos informacinės sistemos naudotojų mokymai“, „Smurtas ir rizikinga elgsena paauglystėje: pirminės sveikatos priežiūros specialistų komandos vaidmuo teikiant pagalbą“ ir kt.

Panevėžio miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro darbo taryba (toliau darbo taryba) pradėjo veiklą 2020 metų spalio 28 dieną, susirinkusi į pirmą posėdį. Darbo taryba vykdo savo veiklą laikydamasi įstatymų, kitų norminių teisės aktų, Darbo tarybos ir darbdavio susitarimo bei Darbo tarybos veiklos reglamento. Atlikdama savo funkcijas atsižvelgė į visų įstaigos darbuotojų teises ir interesus, nediskriminuodama atskirų darbuotojų. Darbdavys ir darbo taryba sudarė rašytinį susitarimą, kuriame aptariami klausimai, susiję su darbuotojų darbu, socialinėmis, ekonominėmis teisėmis bei darbuotojų interesų įgyvendinimas bei gynimas. Numatytas abiejų šalių konsultavimasis darant pakeitimus ar priimant naujus vietinius teisės aktus, darbo tarybos ir darbdavio bendradarbiavimas. Darbo taryba dalyvavo informavimo, konsultavimo ir kitose dalyvavimo procedūrose, priimant vietinius teisinius aktus, tvarkos aprašus. Priimant sprendimus darbo taryba konsultavosi su darbo inspekcija. Apie priimtus vietinius teisinius aktus, tvarkos aprašus darbuotojai buvo supažindinti darbuotojų susirinkimuose.

Nuo 2018 m. kovo 5 d. Biure veikia Respublikinės jungtinės profesinės sąjungos (toliau – RJPS) padalinys – Panevėžio miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro darbuotojų profesinė sąjunga (toliau – Profesinė sąjunga). Profesinė sąjunga vadovaujasi įstatais, įregistruotais 2019 m. gegužės 29 d. Juridinių asmenų registre. 2020 m. Profesinei sąjungai priklausė 17 Biuro darbuotojų – gretas papildė 4 nauji darbuotojai, netekome 2 narių (dėl išėjimo į kitą darbą, dėl mirties). Profesinės sąjungos komiteto nariai dalyvavo 2019 m. Biuro darbuotojų veiklos vertinime.

Profesinės sąjungos iniciatyva nuo kovo 20 d. gegužės 14 d. su Biuro administracija (nuotoliniu būdu, el. laiškais) vyko aktyvios informavimo procedūros: pateikti pasiūlymai, gauti supažindinimui priimti vidaus dokumentai dėl darbo organizavimo karantino metu ir kt. Profesinės sąjungos deleguotas atstovas dalyvavo Biuro darbo grupėje „Dėl Covid-19 valdymo strategijos įgyvendinimo priemonių plano 1.2.3. priemonės vykdymo“. Keturi Profesinės sąjungos nariai buvo pasiūlyti dalyvauti darbo tarybos rinkimuose –trys išrinkti į darbo tarybą. Profesinės sąjungos komitetas ir Biuro administracija spalio 21 d. organizavo posėdį, kuriame buvo aptartas 2020 m. Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos biudžeto sektoriaus šakos kolektyvinės sutarties įgyvendinimas. Profesinės sąjungos veikla neapsiribojo vietos klausimų nagrinėjimu ir pasiūlymų teikimu komiteto narių posėdžiuose, pasitarimuose. Jos nariai dalyvavo teikiant pasiūlymus Lietuvos nacionalinei sveikatos sistemos biudžeto sektoriaus šakos kolektyvinei sutarčiai. 2020 m. Profesinės sąjungos informacija (įstatai, sutartys, posėdžių, susirinkimų grafikai ir kt.) pradėta talpinti Biuro tinklapyje www.panevezysvsb.lt, skiltyje „Profesinė sąjunga“.

Biuro dokumentai.

Panevėžio miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras 2020 metais patvirtintino nuotolinio darbo tvarkos aprašą, įsakymu darbo organizavimas karantino laikotarpiui dėl Covid-19 infekcijos, patvirtinta mobilaus punkto nario, darbuotojų vykdančių Lietuvos Respublikos sienos apsaugos medicininę-karantininę kontrolę dėl Covid-19 ligos darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijos, tvirtinami darbo grafikai dirbantiems mobiliuose punktuose ir pasienio zonoje, patvirtintos taisyklės darbo vietoms Covid-19 ligai valdyti, paskirti atsakingi darbuotojai dėl tikslinių ir profilaktinių tyrimų Covid-19 ligai diagnozuoti informacijos teikimą visuomenei, įstaigų vadovams, tai pat patvirtinta visuomenės sveikatos specialistų, vykdančių stiprinimą darbo planų/ataskaitų forma, paskirti atsakingi specialistai organizuoti, vykdyti švietimo ir kitų įstaigų darbuotojų ištyrimą greitaisiais testais.

IV. ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO ĮSTAIGOS VEIKLOS PRIORITETINĖS KRYPTYS

1. Kova su Covid-19 pandemija. Tęsime bendradarbiavimą su Nacionaliniu visuomenės sveikatos centru prie Sveikatos apsaugos ministerijos, VšĮ Panevėžio miesto poliklinika ir kt. įstaigomis (darbas mobiliajame punkte, bendradarbiavimas atliekant greituosius testus, epidemiologinius tyrimus, gyventojų skiepijimo ir informavimo veikla, Covid-19 ligos atvejo tyrimai ugdymo įstaigose ir pan.)

2. Visuomenės psichikos sveikatos gerinimas. Ypač tai tapo aktualu pandemijos akivaizdoje. Planuojama teikti individualias psichologų konsultacijas bei grupinius psichologinius užsiėmimus žmonėms, patiriantiems stresą dėl Covid-19 pandemijos, nerimą dėl darbo praradimo ar sumažėjimo dėl karantino apribojimų, susiduriantiems su psichologiniais sunkumais asmeniniame gyvenime ar profesinėje veikloje, turintiems tėvystės įgūdžių trūkumų ir panašiai. Planuojami organizuoti bazinių savižudybių prevencijos mokymai savivaldybės gyventojams.

3. Biuras įgyvendins savarankiškas funkcijas ne mažiau 15 proc. įstaigos veiklų skirdamas Biuro visuomenės sveikatos stebėsenos 2020 metų ataskaitoje išskirtoms ryškiausioms Panevėžio miesto savivaldybės gyventojų probleminėms sritims:

3.1. infekcinės ligos –sergamumas žarnyno infekcinėmis ligomis.

3.2. į atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis, tenkantis 1 kv. km.

3.3. pėsčiųjų mirtingumas bei patirtų traumų dėl transporto įvykių skaičius.

4. Atsižvelgiant į LR SAM prioritetines veiklos kryptis Biuras planuoja įgyvendinti:

4.1. mokinių, sergančių lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis (bronchine astma, diabetu, dermatitu ir kt.), mokinio savirūpai reikalingą pagalbą ugdymo įstaigoje; traumų ir sužalojimų prevenciją bendruomenėse;

4.2. širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupių asmenų sveikatos stiprinimą ir šių ligų prevenciją;

4.3. sveikos mitybos ir sveikatinamojo fizinio aktyvumo skatinimą.

5. Įstaigos veiklos ir teikiamų paslaugų kokybės tobulinimas ir Biuro teikiamų paslaugų plėtra. Planuojame alkoholizmo ir narkomanijos prevencijos programos paslaugos įdiegimą (programos kodas A2). Programa skirta pilnamečiams asmenims, kuriems teismo ar ne teismo tvarka administracinio nusižengimo byla nagrinėjančios institucijos (pareigūno) už Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse numatytus administracinius nusižengimus yra paskirta administracinio poveikio priemonė – įpareigojimas dalyvauti Alkoholizmo ir narkomanijos prevencijos programoje.

6. Viena prioritetinių sričių taip pat lieka iš Europos sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto „Sveikos gyvensenos skatinimas Panevėžio mieste 08.4.2-ESFA-R-630-51-0004“ įgyvendinimas. Projekto tikslas – padidinti Panevėžio miesto savivaldybės vaikų (iki 18 metų) ir senjorų (vyresnio amžiaus asmenų) sveikatos raštingumo lygį ir suformuoti sveikos gyvensenos įpročius. Projektas planuojamas vykdyti iki 2022 metų birželio mėn.

Direktorė

Vijolė Miškinienė